

ЗАМАН

Газета издаётся на балкарском языке с 1924 года

Интернет-версия: gazeta.zamankbr.ru

КЪАБАРТЫ-МАЛКЪАР РЕСПУБЛИКАНЫ
ПАРЛАМЕНТИНИ ЭМ ПРАВИТЕЛЬСТВОСУНУ ГАЗЕТИ

ВРЕМЯ

ГАЗЕТА ПАРЛАМЕНТА И ПРАВИТЕЛЬСТВА
КАБАРДИНО-БАЛКАРСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

Саугъалау

Казбек Коков кѐп сабийли тиширыулазъа «Ана махтаулукъну» майдалларын бергенди

Тюнене Правительствону юйюню Колонналы залында «Ана махтаулукъну» майдалларын берюуге аталгъан къуанчлы жыйылыу бардырылганды. Ол сыйлы кырал саугъагъа Къабарты-Малкъарда жашагъан кѐп сабийли аналадан жыйырмасы тийшли болганды.

Жыйылгъанлазъа айланып, КъМР-ни Башчысыны къуллугъун болжаллы халда толтургъан **Казбек Коков** тиширыулану жууукълашып келген байрам бла – Ананы кюню бла – къызыу алгышлагъанды. «Сабийлеригиз тюз ниетли, адепли, кыралыбызны намыслы инсанлары болуп ёсер ючюн сиз къолугъуздан келгенни аямайсыз, алазъа жюрек жылыуугъузу къызгъанмай бересиз, чыгъармачылыкъгъа талпындырасыз, хунерликлерин ачаргъа болушасыз, жетишимлерине ала бла бирге къуанасыз. Ма ол жигерлигиз ючюн, юйюню даражасын кѐтюрюуге, аны адет-тѐрелерин сакълауула уллу къыйын салгъаныгъыз ючюн жюрегими теренинден ыспас этерге сюеме сизге», - дегенди регионну оноучусу.

Сабийлеге, дегенди Коков, аланы факмуларын толусундай ачыкълауула къайгырыу – адамны, юйюню, саулай жамауатны да алгъа талпындыргъан баш кючледен бириди. Аны себепли юйюрге, аналагъа, сабийлеге тухучулукъ этюу республиканы власть оргналарыны бек магъаналы

ишлери болгъанлай къалады.

Къабарты-Малкъар, деп белгилегенди КъМР-ни Башчысыны къуллугъун толтургъан, 12 битеуроссей миллет проектни регион кесеклерин жарашдырыуула тири киришгенди. Аладан бек магъаналылары шѐндюню заман излеген тынгылы билим алыргъа, медицина жумушларыны жалчытыргъа кимни да къолундан келирча этюуге, адамланы жашуу болумларыны игилендириуге, сабийлери болгъан юйюрлени къолайлыкъларын ёсдюрюуге бурулпудула.

«Юйюр, артыкъда кѐп са-

бийлиси, анга къайгырыу болгъанын сезип турурча этер ючюн къолубуздан келгенни аярыкъ туйюлбюз, - дегенди Коков.

Ахырында ол кѐп сабийли аналаны сыйлы саугълары бла алгышлагъанды, кийик саулукулу, насыплы болурларын сыйгенин билдиргенди, жюрек ырахатлыкъ тежегенди. Къууанчлы жыйылыуула федерал араны келечиси, КъМР-ни Парламентини бла Правительствосуну башчылары, профсоюз этмда жамауат биригилени таматарлары къатышхандыла.

«Ана махтаулукъну» майдалы бла саугъалауу юсюнден Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысыны УКАЗЫ

Беш эм андан да кѐп сабийни ариу къылыкълы ёсдюргенлери ючюн «Ана махтаулукъну» майдалы бла саугъларгъа: **Архагова Люба Ахиядовнаны** – 5 сабийни анасын **Аюбова Гуля Бадрутдиновнаны** – 5 сабийни анасын **Бегова Марида Даниловнаны** – 5 сабийни анасын **Бисерова Даимат Мустафаровнаны** – 7 сабийни анасын **Гоплачева Лариса Хасановнаны** – 7 сабийни анасын **Жанатайланы Бэлла Евгеньевнаны** – 5 сабийни анасын **Евдокимова Елена Николаевнаны** – 5 сабийни анасын **Зашаева Ирина Владимировнаны** – 5 сабийни анасын **Иругова Ира Исмаиловнаны** – 5 сабийни анасын **Иттийланы Дарико Борисовнаны** – 5 сабийни анасын **Канукова Асият Хамидбиевнаны** – 5 сабийни анасын **Кацибаева Марьяна Хаджи-Муратовнаны** – 5 сабийни анасын

Куготова Мадина Султановнаны – 5 сабийни анасын **Кушхова Жанна Хабасовнаны** – 7 сабийни анасын **Локияланы Фаризат Зекеевнаны** – 6 сабийни анасын **Хайырланы Зайнаф Сагидуллаховнаны** – 5 сабийни анасын

Халачева Светлана Кафовнаны – 10 сабийни анасын **Шериева Лера Каральбиевнаны** – 7 сабийни анасын **Шидукова Валентина Темирбиевнаны** – 8 сабийни анасын **Юсюпланы Зульфия Мустафаевнаны** – 5 сабийни анасын.

Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысыны къуллугъун болжаллы халда толтургъан **К. КОКОВ**
Нальчик шахар. 2018 жыл 22 ноябрь. №180-УГ

«Къабарты-Малкъар Республиканы сыйлы врачы» деген ат атауу юсюнден Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысыны УКАЗЫ

Саулукъ сакълауу айны-туугъа уллу къыйын салгъанлары эмда кѐп жылланы бет жарыкълы урунганлары ючюн Россей Федерацияны Ич ишле министерствосуну «Санаторий «Нальчик» федерал казна саулукъ сакълауу учреждениясында ишлеген

бу адамлазъа «Къабарты-Малкъар Республиканы сыйлы врачы» деген ат атаргъа: **БАБАЛАНЫ Фаризатха, Борисин** къызына – терапевт врачча

МАКОЕВА Жанна Алихановнагъа – ультразвук диагностиканы врачына.

Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысыны къуллугъун болжаллы халда толтургъан **К. КОКОВ**
Нальчик шахар. 2018 жыл 22 ноябрь. №181-УГ

КЕНГЕШ

Зыбыр къалгъан-къулгъанланы жаратыуу жангы жорукъларына кѐчюнюю сюзгендиле

Тюнене КъМР-ни Башчысыны къуллугъун болжаллы халда толтургъан **К.В. Коков** Правительствону юйюнде бардыргъан кенгешде сѐз Къабарты-Малкъарда зыбыр къалгъан-къулгъанла бла байламлы ишни жангы амалына кѐчюнюю юсюнден баргъанды. Бу жумуш социал магъаналыды, республикада жашагъанланы барысына да къатылады, деп чертгенди республиканы оноучусу. Аны тамамлауда ууакъ кемчиликке окъуна шахарларыбызны бла эллерибизни санитар-экология болумларын осалгъа айландырып къояргъа боллукъдула, деп къошханды ол.

Бюгонлюкде зыбыр коммунал къалгъан-къулгъанланы жыйыуу, ташыуу «жол картасы», жер-жерли схемасы да жарашдырылгандыла эмда иш алазъа кѐре бардырылады. Регион оператордан кѐп зат къалгъаны, кир-кипчикни жыйыу, жарашдырыу, утилизациялау, зарансыз этюу, бастырыу жаны бла иш бир тюрлю тыйгычсыз бардырылыргъа кереклиси да къаты эсгертилгенди.

Бу ишни жангы амалына 2019 жылда 1 январьдан кѐчерге белгиленеди.

Кенгешде КъМР-ни Правительствосуну Председателини орунбасары – инфраструкту-

ра эмда цифралы айныу министри **В.Х. Болотоков**, КъМР-ни табиигъат байлыкъла эмда экология министри **Шауаланы И.П.** сѐлешгендиле.

Жыйылыуула КъМР-ни Правительствосуну Председатели **Мусукланы А.Т.**, министрстволаны бла ведомстволаны таматарлары, районланы бла шахарланы администрацияларыны башчылары да къатышхандыла.

КъМР-ни Башчысыны къуллугъун болжаллы халда толтургъаны эмда Правительствону пресс-службасы.

Жазылыу-2019

«Заман» - хар таулу юйюрге да тийишлиди

Хурметли жамауат!

Сиз ана тилигизни сие эсегиз;

- сиз ъз халкъыгъызны адамы болгъанын дайым сезгенлей турургъа къосей эсегиз;

- сиз малкъарларыны, тарыхларыны, культураларыны, тѐрелерини эмда адетлерини, аланы бюгоннюю жашууларыны, жетишимлерини эм проблемаларыны юсюнден кѐбюрек билирге итине эсегиз, -

«ЗАМАН» ГАЗЕТИГЕ ЖАЗЫЛЫГЪЫЗ.

Аны бетлеринде сиз кѐп сейирлик затла табарыкъсыз, ол хар юйюрге да керек болгъанына тюшюнюрюкъсюз.

Бизни индексбиз - 51532

БРИФИНГ

«Республиканы келир жашауу, айныуу ючюн кыайгыргыңан хар инсанга да фахмусун, хунерлерин ачыкъларга онг барды»

«Жангы бийиклик» кадрла конкурсу биринчи кесеги бошалганды. Кеслерини билимлерин, оюну хунерлерин сынарга сыйгелген кеп болгандыла – эсепге 10 мингден аслам адам турганды. Аладан жартысы тенгли бири уа – тишируладыла. Быллай шартланы КъМР-ни Башчысыны кылулгун болжаллы халда турганын **Казбек Кокков** Правительствону ююнде болгъан брифингге белгилли этгенди. Анга «Россей – онгланы кыралды» компанияны, конкурсу кырауучу советини келечилери, журналистле да чакырылгъан эдиле.

Аны ача, Казбек Валерьевич бу башламчылыкга ышанып, сайлаулага кыатышхангага ырайылыгын айтханды. «Эсепге он мингден аслам адам турганы бу эришуулени даражалыгыгын кертюзтеди. «Жангы бийиклик» республиканы келир жашауу, айныуу ючюн кыайгыргыңан хар инсанга да фахмусун, хунерлерин ачыкъларга онг береди», -дегенди ол.

Эсепге турганла тюрлю-тюрлю сфералада ишлейдиле, аланы 40 процентден кёбюсю уа тишируладыла. «Биринчи турдан этгенге мындан ары да жетишимле тилейме. Битеу билимизини, кырауучуузу, сынауучуузу да салып, аны ахырына

жетеригизге ийнанам», -деп кыошханды республиканы оюучусу.

Кыйылыуда белгилли этилген шартлагга кере, конкурса кыатышханланы 90 проценти республикада жашагъанладыла, аны бла бирге уа анга РФ-ни 30 региондан заявкала да келгендиле. Эсепге тургандан бек жаш адамга - 22 жыл, таматага уа 68 жыл толганды, алай асламы 35-жылыкъладыла. Эки эм андан да кеп бийик билимлери болгъанла, илмуну кандидатлары, докторлары да бардыла.

«Россей - онгланы кыралды» организацияны келечиси **Калимат Мантаева** уа конкурс андан ары кыалай бардырылыгыны юсюнден айтханды. Эсепге тургъа заман кеп болгъан эсе - юч айык, заочно халда тестлени этерге уа жалаңда юч юн бериледи. 27 ноябрьде сорууланы юлгюлери ачылып, аланы сынауу халда толтуруп кёрюрге боллукду. Жууапланы уа 28 ноябрьде эрттенликте 00 сагъат 00 минутдан башлап 29 ноябрьде ингирде 23 сагъат 59 минута дери берирге онг барды. Аланы толтургъа бёлюннген заманга да чек салыннганды – бир сагъат тенгли бир.

Калимат Мантаева тестле «Россейни лидерлери» деген конкурса сыйналгъанларын чертгенди. «Аны энчиликлери

недеди десегиз, жууапланы кёрюрге амал боллук туюлду. Соруула уа адамны акылын, ол оюула чыгъара билгенин, салыннган борчу терк эм тюз тамамлаалыгыгын, жангы буйрукъланы толтуралыгыгын ачыкъларга онг береди», -дегенди ол.

Заман аз кыалгъаны ючюн а тийишли хазырлангыга керекди. Ол санда Интернет байламлык чырмаусуз ишлерге тийишлиди. «Юйде аллай онгугуз жок эсе, МФЦ-лада да этерге боллукду. Жууапланы берирден алга уа иги солургъа керекди. Дагыда айтыргымын, кёлюн салып кюрешген, хорларыгына толун ийнанган адамны жууаплары тюз болуучудула», -дегенди ол.

Тестле сюзюлгөн сора уа анга кыатышхангага мындан ары кыаллай шартлагга эс бурургъа, билимин, сынауу айныгырча не зат этерге кереклисини юсюнден эсгертиле берилдиклиде.

Брифингге конкурсу кырауучу советини башчысы **Людмила Федченко**, аны орунбасары **Мурат Гукешоков** да сёлешгендиле. Ала ачыкълыкны, тюзлюкню жалчытуу бек магъаналы болгъанын белгилегендиле. Аланы айтханларына кере, жууапларына салыннган белгиге

ыразы болмагъанла совете тарыгыргъа эркиндиле. «Мен конкурсу апелляция жаны бла ишине жууаплыма да, даулашы кезиуледе советни болушдуругъа онг барды», -дегенди Мурат Гукешоков.

Брифингден сора журналистлени сорууларына жууапла бере, Казбек Кокков конкурсула кеп тишируу кыатышхан иги шартха санагъанды. «Ол заманны излемиди, бюгонлюкте тишируула битеу сфералада да тиридиле, жетишимлидиле. Ала бийик билимдиле, аланы араларында экономиканы айнытууга юлошлерин кыошханла кёлди», -деп чертгенди.

Конкурсантланы кёбюсю республиканы инсанлары болгъанларыны юсюнден айта: «Ала кеси адамларыбыздыла, республиканы айнытууга сейирлери болгъанладыла», -дегенди.

Эсигизге салыйк, конкурсу экинчи кесегинден сора очный сынаула бардырылыкдыла. 19-22 декабрьде эм иги, билимми, сынауу 50 адам сайланырыкды. Ала уа республиканы кадрла резервине кийирликдиле. Хорлагъанла экономикада, социал сферада, муниципал власть оргнлада, ЖКХ-да ише алынырыкдыла.

ТИКАЛАНЫ Фатима.

ПАРЛАМЕНТ

АСЛАМЛЫ ИНФОРМАЦИЯ ОРГАНЛАНЫ ИШЛЕРИНИ ХАЙЫРЛЫЛЫГЫН СЕЗЕРЧА КЁТЮРЮУЮ ЮСЮНДЕН ТЫНГЫЛЫ СЁЛЕШГЕНДИЛЕ

КъМР-ни Парламентини Култура, граждн обществону институтларын айнытуу эм СМИ жаны бла комитетини кенгертилген жыйылыууда республикада асламлы информация органланы болуму сюзюлгенди. Аслам эс келир жыл кыралда аналог телевиденияны иши тохтатылып, телеканалла цифра халда кёчгенлерине, республика анга кыалай хазырланганына бурулгъанды. Сёз журналистлени билимлерин ёсдюрююню, профессионал кадрланы хазырлауу юслеринден да баргъанды.

Кенгешге законла чыгарычу органны спикери **Татьяна Егорова**, КъМР-ни Башчысыны бла Правительствону Парламентде, суд органлада келечиси **Мадина Дышекова**, депутатла, республика эл муниципал асламлы информация органланы башчылары да чакырылгъан эдиле. Кенгешни комитетни таматасы **Борис Паштов** бардыргъанды.

Жыйылыуу ача, Татьяна Егорова шёндю дуняда информацияны магъаналыгыны, ол жамауатны оюмуна этген себепликни юслеринден айтханды. «Асламлы информация органла адамланы ол не да бу ишге, жумушка акылын кыраидыла, жамауат-политика, экономика бла байламлы проблемаланы сюзюуге кыатышыргъа онг береди. Алай эсе уа республиканы СМИ органларына уллу борчла салыннгандыла, ала шёндюю болумда конкуренцияга чыдарга керекдиле, аны бла бирге уа материалларыны качествауна излемле кыатылангандыла», -дегенди ол.

Спикер республикада бу бёлюмю айнытуу жаны бла тийишли мадарла толтурулгъанларын чертгенди. Болсада кемчиликле, соруула уа энгта бардыла. Аланы арасында уа бек магъаналы келир жыл июндан сора аналог телевидения ахырда ишлемезлиги бла байламлды. Заман аз кыалгъан эсе да, тамамланылык жумушла уа кёлди. Ол санда бу жангычылыкъланы юслеринден ангылатуу иш бардырыргъа, цифра телевиденияга кёчере онглары болмагъан инсанлагъа болушуга керекди.

Татьяна Борисовна Къабарты-Малкыарны миллет телевидениясыны иши бла байламлы соруула болгъанларын да айтханды. Ала берилуге битеу элде кыарача мадарла толтуруу, аны ишин 24 сагъатны ичинде бардыруу, кадрла бла жалчытуу бла байламлдыла. Спикер

малкыар эм кыабарты тилде чыкыгъан газетлени жарсыуларыны юслеринден да айтханды эмда ачык ушакны кезиуеде кемчиликлени белгилеп, аладан кытулууну жолларын излерге чакыргъанды.

Асламлы информация органланы болуму юсюнден баш докладны Култура министрствону «КъМР-Медиа» учреждениасыны башчысыны орунбасары **Муаед Дзугулов** этгенди. Аны айтханына кере, организацияны баш борчу кыралда Къабарты-Малкыарны атын иги жанындан белгилли этуу эмда республиканы жамауатын власть органла тамамлагъан жумушла

студия комплекс ачылгъанды.

Муаед Дзугулову айтханына кере, «Асламлы информация органланы юслеринден» эмда «Связьны юсюнден» федерал законлагъа кийирилген тюзетиуге тийишлиликте кабель телевиденияны операторлары регионлада телеканаллагъа «21-чи кнопка» ишлерча жер берирге борчул этилгендиле. КъМР-ни миллет телевидениясы да аллай каналланы арасына киргенди. Сёз радиону айнытууну, «Къабарты-Малкыар» информация агентствону жетишимлерины юслеринден да баргъанды.

онгу жокду. Болсада алагъа болушлук этиликди.

Жыйылыуда ВГТРК ГТРК «Къабарты-Малкыар» (2-чи канал) каналны башчысыны орунбасары **Беслан Суйдимов** да сёлешгенди. Ол «Жангылыкъла» кыалай хазырланганыны, аны берилеринде кыалай соруула сюзюлгенины юслеринден айтханды. Ол билдиргенча, каналны журналистлени хазырлагъан бериле кыошу регионлада, федерал каналлада да кёргозюлди.

КъМР-ни Журналистлени союзуна башчысыны орунбасары **Татьяна Ульянова** уа журналистлени эркинликлерин кыалауу, жангы кадрла хазырлауу, СМИ органланы ишлери бла байламлы законлагъа кийирилген жангычылыкъланы юслеринден айтханды.

«Адыгэ псалъэ» республикалы газетни баш редактору **Мухамед Хафиз** да сёлешгенди жыйылыуда. Ол республикалы телеканалны кесини мекямы болмагъаныны, аны журналистлери Басманы ююнде сыйынмагъанларыны проблемасын кётюргенди. «Алгын бизни телевиденияны кесини мекямы болганды, ол а битеу излемле сакъланы ишленген эди. Кыалай эсе да ол федерал иелиге кёрюлюп, энди бизни телеканалны ары жалаңда аренда ача телеселе кыадыла», -дегенди ол.

Газетлени юслеринден айта, аланы ийыкыга беш керени орунула юч кере басмалап башлагъанларын терс оюуга санагъанды. «Не кыйын, кыт кезиуде, уруш жылда окуна этилмегендиле быллай кысхартыула», -дегенди эмда газетлени ортхекчи, башха керекле да жалчытууда кемчиликлени юслеринден да айтханды.

Жыйылыуда муниципал газетлени ишлеринде чырмаула да сюзюлгөндиле. «Эль-Брусские новости» газетни баш редактору **Газаланы Зукура** тираж азайгъаныны, айлык гитке болганы ючюн жаш журналистле ары келирге унамагъанларыны юслеринден айтханды. «Муниципал басма органла халкыга башаладан жуукудыла, аны ючюн жууаплыкълар да уллуду. Бизни жарсыуларыбыз арт болжалга салынганлары терсди», -дегенди ол.

Жыйылыуда башла да сёлешгендиле. Кенгеш жууаплы органлагъа эсгертиуге кыабыл кёрюу бла болшганды.

ТОКЪЛАНЫ Фатима.

бла шагъерейлендириуду.

Докладчыны айтханына кере, республикалы газетлени тиражи 159 мингге, журналланы уа 85 мингге жетеди. Жылны аллында кийирилген жангычылыкълардан бири – «Кабардино-Балкарская правда» эмда малкыар тилде «Заман», кыабарты тилде «Адыгэ псалъэ» газетле ийыкыга беш керени орунула юч кере басмалап башлагъанлары бла байламлды. Ахыр кезиуде уа аланы электрон халда чыгъарырга мадарла этилгендиле. «Ол заманны излемиди. Бюгонлюкте кыралда кеп газетле бла журналла алай ишлейдиле, биз да артка кыалгыга эркин туюлбюз», -деп чертгенди ол.

Докладда аслам эс телевиденияны айнытууга бурулгъанды. Бюгонлюкте уа аны берилерине эллени бла шахарланы 76 проценти кыараладыла. Быыл сентябрьде цифра халда ишлеген аппарат

Докладчыга соруула кеп болгъандыла. Татьяна Егорова спутник антеннага кыошулуру ючюн не зат керек болганын соргъанды. Жууапдан белгилли болганыча, ары кирир ючюн 25 миллион сом телерге, дагыда канал сау юн (24 сагъат) ишлерге тийишлиди.

Ушакны кезиуеде республика аналог телевиденияны иши тохтатылганына хазыр болганы да чертилгенди. Ол жаны бла тийишли техника мадарла этилгендиле. Болсада инсанланы бир-бирлерини телевиюллары эски болуп, жангы амаллагъа келмей кыаллыкъларына кыоркучу барды. Аллайланы ачыкълар мурат бла кеслери алларына жашагъан пенсиячыла, кыолайлыкълары жашау этерге жетерик ахчаны бек аз ёлчминден аз болгъан эм кеп сабийли юйорлени арасында соруу бардырылганды. Ачыкъланганыча, тийишли оборудование алыргъа 3153 адамны

Жыйылыу

Аш-азык продукцияны качественсуна бла кьоркьуусузлугуна - кьаты контроль

КьМР-ни Эл мюлк министрствосунда Кьабарты-Малкьар Республикада аш-азык эмда жарашдырычу промышленностьну предприятиялары чыгарган продукцияны качественсуна эмда кьоркьуусузлугун игилендируно амаллары сюзюлгендиле. Кенгешге эл мюлк министрни кьуллугун толтурган **Мачраил Шетов**, Роспотребнадзорну КьМР-де Управлениясыны башчысы **Жираслан Пагов**, Россельхознадзорну КьМР-де эмда Шимал Осетияда бёлюмюно таматасы **Рустам Абдухаликов**, республиканы Ветеринария управлениясыны башчысыны орунбасары **Акьоболатлы Зауриф**, жер-жерли администраци-

ялада эл мюлк бёлюмлени эмда талай уллу предприятияланы таматалары кьатышхандыла.

Жыйылыуда быйыл регионну аш-азык рыногунда болумгьа кьаралганды. Мачраил Шетов республиканы башчыларыны предприятиялагьа, контроль эм надзор ишлени бардырган кьырал власть органлагьа чыгарылган продукцияны качественсуна эмда кьоркьуусузлугуна дайым кьез-кьулак болуп турургьа деген буйрукьларын эсгертгенди.

Дагьыда производствода контрольну кьучлендиру, качественгьа бютюн бек эс буруу, тышында рыноклагьа чыгыу амалланы юсонден сёлешингенди. Ахырында уа Роспотребнадзорну бла Россельхознадзорну бёлюмлерине контроль-надзор ишни кьучлендирге кереклиси эсгертилгенди.

УЛБАШЛАНЫ Мурат.

Маданият

Жангыртылган кинозалда – оборудование алаамат, билетле да учуз

Орта кюн Нальчикде Толстой орамда жангыртылган кинозал кьууанчы халда ачылганды. Аны бла байламлы ары

бёлюннгени да билдиргенди. «Бююнлюкде республикада быллай онеки кинозал ишлейди,

фильмлеге 3D эмда 2D форматда кьарарча мадарла этилгенлерин, шёндюгьа заманга тийишли техника оборудование салыннганын да билдиргенди. Кинозалны жангыртугьа Россей Федерацияны Культура министерствосу эмда Кинону фонду да уллу себеплик этгенлерин да айтханды.

Мында билетлени багьалары республиканы башха кинотеатрла-

дентле бютюн аслам келирле деген ышаныу барды. Суратлау, документли фильмле кьёрюзтгенден сора да, кинону суйгенлени клубу да ишлерикиди, аны бла байламлы тюрлю-тюрлю жумушла да бардырылыкьдыла.

Ахырында кьонакьлагьа фильмлени 3D форматда бир кесеклерин кьёрюзтгенди. Ахырында уа ала кинорежиссёр **Владимир**

КьМР-ни Культура министрствосуну башчысы **Мухадин Кумахов**, кеп жылланы кинопрокатда ишлеп кетгенле, жаш адамла да келген эдиле.

Министр залда олтурганланы алгьышлагьанды, мекямны жангыртугьа кьыйынларын салган битеу адамлагьа да ыспас этгенди. Мында кьзлери иги кьормегенлеге, кьулакьлары эшитмегенлеге, санларында кьыяулары болганлагьа энчи оту

сёзсюз, аланы санына дагьыда кьошула барлыкьгына ийнама. Биз ала хар элде ачылсала сьобиз эмда алай болуп ючюн кьолдан келгени аярыкь тьойюлбюз,- дегенди Мухадин Лялюшевич.

Кьонакьлагьа жарык тьубей, ол маданият махкемени директору **Альберт Маканаев** мекям кьышда жылы, жайда салькьын болурча, элли адам, жумушакь шинтиклеге олтуруп,

рындан эсе учуз боллугун да белгилерчады. Ол Кьабарты-Малкьар кьырал университетни кьатында орналгьанын эсге алсагь а, ары сту-

Битоковну "Глубокие реки" деген фильмин кьарагьандыла.

ХОЛАЛАНЫ Марзият. Суратланы автор алгьанды.

Шимал Кавказ кюн сайын

Налогланы

кёп жыйгьаннга - нохтабау

Дагьыстан, Чечен бла Ингушетия налогла башхаладан эсе кёп жыйылган 40 россейли регионну санына киргендиле. Энди ала грант халда федерал бюджетден 20 миллиард сом алыргьа боллукьдула. Россейни налогла кёп жыйылган регионларын Кьырал Думаны тийишли комитетини башчысы Андрей Макаров туура этгенди. Ол тизмеге федерал магьаналы юч шахар да киргенди. РФ-ни Правительствоу алай регионлагьа ахча бла болушургьа оную этгенди.

Президент грантха – ногьай-орус сёзлюк

Черкесскде 35 минг сёзден кьуралган уллу ногьай-орус сёзлюк бла 23 ноябрьде шагьрей этгендиле. Ахыр кере алай издание 60 жыл мындан алгьа чыгарылгьанды. Жангысын хазырлау бла уа Кьарачай-Черкесни гуманитар тинтиулени институту 14 жылдан артыкь заманын кьорешгенди. Аны чыгарыргьа 1,4 миллион сомну тутхан президент грант себеплик этгенди.

«Гитче принц» - кьумукь тилде

Кьумукьлу поэт эмда тилманч Нурьяна Арсланова (Идрисова) дунияда бек белгили жомакьны - Антуан де Сент-Экзюперини «Маленький принц» — ана тилине кьечюргенди. Аны бла Махачхалада Расул Гамзатов атлы Миллет Библиотекада биринчи кере шагьрей этгендиле. Кьитап бла бирге жомакьны аудио тюрлюсю да хазырланганды.

«Маленький принц» 302 тилге кьечюрюлгенди. Ол жаны бла ол жалаанда 600 тилге кьечюрюлген Библиягьа оздурады.

Ставропольда – австралиялы кьойла

Ставропольяны Степановск районунда ууакь асыкьыланы кьумалылыкьларын Австралиядан келтирилген эки кьой игилендирикди. Ала «Восток» пемзаводада сынау кезиуден ёте турадыла. Аны эсеплери уа келир жыл белгили боллукьдула.

Муслиман жамауатла оноулашхандыла

Шимал Кавказны муслиман жамауатлары, VI Конгрессге жыйылып, ырахатлыкьгьа шёндю артыкьда бек не зат кьоркьуу салгьанын, аны болдурмаз ючюн не этерге кереклисин, ол жаны бла регионда кьаллай сынау жыйышдырылгьанын сюзгендиле. Форумда мамырылыкьны бла келишиулюкно кьучлендириуге, экстремизмини бла терроризмин жолларын кесуиге, ёсюп келген тёлюню одеп-кьылыкьгьа юйретиуге энчи эс бурулгьанды.

Эки чекни арасында – кьабакь эшикле

Ингушетияны Малгобек районуну бла Чечени Нодтеречный районуну араларында чекде кьабакь эшик тохташдырылгьанды. Ол арка халда темирден ишленгенди. Аны орнатыр ючюн уллу кран керек болгьанды. Энди ол эки республиканы араларында административ чеклени айырлыкьды, стационар постха саналлыкьды. Битеу машинала аны бла ётерикдиле.

Эсгертю: Чечени бла Ингушетияны башчылары эки регионну араларында административ чекни тохташдырыуно юсонден келишимге 26 сентябрьде кьол салгьандыла. Ол 1991 жылда Чечен-Ингуш АССР чачылгьанлы бери да шарт белгили тьойюл эди.

Юч устаз – юч окьуучу

Шимал Осетияны бийик тау элдерини школарында окьуучулары саны иги да азайгьанды. Аланы бир-бирлеринде окьутургьа адам болмай кьалгьанды. Сёз ючюн, Стур-Дигорада жалаанда бир класс барды – тёртюнчю. Анда да - кьуру юч окьуучу. Алодан акиси да башха мектепге кьечерге деп турадыла.

Предметлени саны башха школадачады, алай устазла ючдюле. Бирини бир нечча предметден окьуатады. Махческ элде уа 10 окьуучу бла 13 устаз бардыла. Анда бек уллугьа 9-чу класс саналады – юч окьуучусу барды. Кьалгьанларында уа – биришер.

Информагентстволаны билдирулерине кёре **ТЕКУЛАНЫ Хауа** хазырлагьанды.

Байрам

Таза жүректен алгышлаула,
ыспас, ариу жырла

Орта күн Нальчикде Къырал концерт залда Ананы кюнөне аталып улуу байрам болганды. Аны КъМР-ни Тишируларыны союзу къураганды. Къуанчха узакъ элледен да къонакъла чакъырылгандыла, алагда деп машинала да бѐлюнгендиле. Залгъа кирген жерде уа сабийле ишлеген суратладан улуу кѐрмюч да къураганды.

Ингирни бардыргъанла - Аталаны Аздор бла Лина Мафедзова - аналагъа жораланган назмула, алгышла бла ачандыла жыйылууну. Ызы бла

КъМР-ни Правительствосуну Председателини орунбасары Мурат Карданов залда олтургъанланы, республикада жашагъан битеу аналаны да Къабарты-Малкъарны Башчысыны къуллугъун толтургъан Казбек Коковну, Правительствону къауумуну атларындан эмда энчи кеси да къызыу алгышлаганды.

Тишируларыны республикалы союзуну таматасы Аулият Каскулова уа 120 анагъа саугъала хазырланганларыны юсюнден билдиргенди. Андан сора бу дата къачан эмда не ючюн

тохташдырылганын да къысха айтханды. «Ол аналагъа, аланы чексиз улуу къыйынларына, жылыуларына, жүрек халаллыкларына, эслиликлерине къатлап-къатлап хурмет этер ючюн деп салыннганды», - дегенди.

Сора, залда олтургъанлагъа айланып: «Хар биригиз да сабийигиз ючюн да ъхтемленирча, башыгъызны ърге кѐтюрюп айланырча болугъуз, сизге насып, саулукъ, монглыкъ да тежейме», - деп алгышлаганды.

Андан сора концерт башланганды. Гергъваланы Халимат, Холамханланы Къайсын, Жаболаны Замира, Дениза Хекилаева, Светлана Тхагалегова, Ауэс Зеушев, Тимур Гуазов, Алим Пачев, "Балкария" фольклор-этнография ансамблени солистлери Гуртуланы Лейля бла Къудайланы Хасан, "Кабардинка" къырал тепсеу ансамбль, "Феникс", "Арабеск", "Нальцук", "Шагди" къауумла да жырлары, тепсеулер, алгышлары бла да залда олтургъанланы кѐллерин кѐтюргендиле.

ХОЛАЛАНЫ Марзият.
Суратланы автор алганды.

СЕМИНАР

Наркоманиягъа келтирген сылтауланы
кетерир амалларыны излегендиле

Жаш тѐлюню арасында наркоманиягъа къажуа кюрешни кючлендириуню юсюнден барганды сѐз Къабарты-Малкъар къырал аграр университетде бу кюнде болгъан семинар-кенгешде. Анга КъМР-де МВД-ны, республиканы Жарыкъландыруу, илму эмда жаш тѐлюню ишлери жаны бла министрствосуну, вузну, орта билим беруу учреждениланы, жамауат организацияланы келечилери къатышхандыла.

Биринчиден, къонакълагъа салам берип, университетни окъутуу-ойретуу жаны бла проректору **Кудайланы Руслан** сѐлешгенди. Аны ономуна кѐре, наркоманиягъа шѐндюню ъмюрню эпидемиясы дерчады. Анга берилгенлени кѐпден-кѐп бола баргъанлары ол бек къоркъуулу болгъанын, анга власть органла, жамауат да бютюн улуу эс бурургъа кереклисин эсгертеди. «Жаш адамланы аллай осал къылыкъдан кери этуу - барыбызны да баш борчубузду», - деп биллай семинарла ол ишге ахшы къошумчулукъ этгенлерин белгилегенди.

КъМР-де МВД-ны наркотиклени оборотуна контроль этуу жаны бла

Управлениясыны башчысыны орунбасары, полицияны полковниги **Виталий Дударов** айтханды кѐре, ведомствода наркоманиягъа къажуа иш кючлендирилгенлей тургъанлыкъгъа, андан ауругъанланы саны азайтылганды дерча туююлдо. «Болумну хатасы жокъду деп тынчайып къалыу - ол кеси кесибизни алдауду. Жарсыугъа, жашуа аны башха тюрлю кѐргюзтеди, республикада да бу жаны бла осал затла бек кѐпдюле», - дегенди ол.

Алай дагъыда къырал политикада наркоманияны профилактикасына тийишли магъана дайым бериледи, Управление да бу ишни бардыргъанлай турады. «Биз не да этип жаш адамланы, бир-бирледе уа аланы ата-аналарын да наркоманиядан да кери этерге керекбиз», - деп, Дударов семинарда къатышханланы, бегирекда билим беруу учреждениланы келечилерин бу ишни тирилтирге чакъырганды.

Управленияны тамата оперуполномоченныйи, полицияны подполковниги **Давыдова Иринаны** «Актуальные направления работы в сфере профилактики незаконного оборота наркотических средств

и психотропных веществ» деген докладында регионда болумну, наркоманияны азайтынуу, бу жаны бла ведомствода не мадар этилгенни юсюнден айтылганды. Ол келтирген статистика шартлагъа кѐре, бизни республикада эсегге тошген (право) бузукълукъланы саны 2015 жылдан бери азая барады. Ол заманда ала 8647 болгъан эселе, былтыр 5281 тохташдырылганды (быыл а 5156). Ол санда наркотиклени законсуз хайырлануу бла байламлы болгъан аманлыкълар да кем бола баргъан эдиле. Быыл а, жыл бошалгынчы окъуна, былтырдан кѐп болгъандыла (806 эм 824). Ведомствода аны сылтауларын тинтиу энчи контролдыды.

Профилактика да кючлендириледи. Быыл Управление башламчылыгы бла эки жюзден артык акция бардырылганды. Ол санда «Бизни сабийлерибизни саулуукълары эмда къоркъусузлукълары ючюн», «ѐлюню къайда сатханларыны юсюнден билдир», «Россейни сабийлери» эм башхала. Алагъа 90 минг чакълы адам къатышханды.

Алай жумушла бла бирге ведомствода наркотиклени жайыу гъа чек салуу мадарла да этиледиле. Ирина Давыдова айтханды кѐре, аны эки амалы барды. Биринчиси - наркотиклени сатыуу азайтуу. Ол умутда полициячыла тийишли

оператив иш бардырадыла, уу сатылгъан жерлени табып жабадыла. Алай наркотиклеге сурам болмаса, аланы сатаргъа суйген да болмаз эди. Аны себѐгли адамла аланы жанына къараргъа излемезча, алданмазча, профилактика, багъуу эмда реабилитация системаланы да заманын излемлерине кѐре игилендире барыргъа керекди.

Полицияны подполковниги билдиргенича, шѐндю республиканы Наркология диспансеринде эсепде 1786 адам турады. Былтыр аланы саны 1805 эди. Аланы араларында акъылбалык болмагъанла 12 (былтыр 8) бардыла. Ирина Георгиевна наркотиклеге алданган сабийлени ачыкълагъан къыйынрак болгъанын белгилегенди, окъуу учреждениланы келечилерине уа улуу кѐлло болмазгъа, школлада быллай затлагъа иги эс бурургъа кереклисин эсгертендиле.

Семинар-кенгешде КъМР-ни Жарыкъландыруу, илму эмда жаш тѐлюню ишлери жаны бла министрствосуну, республикада МВД-ны Акъылбалык болмагъанланы ишлери жаны бла бѐлюмоню, Наркология диспансерни, «Патриот» жамауат организацияны башчылары эм келечилери да сѐлешгендиле, эмда оюмларын туура этгендиле.

УЛБАШЛАНЫ Мурат.

Эсгерю ингири

Бу кюнледе Нальчик шахарда «Успех» атлы билим беруи арада сау дунягга белгили поэтибиз Къулийланы Къайсынны эсгерю ингири баргъанды. Анга мектепни таматалары, устазлары да айтхылык назмучубузну юй бийчесин, КъМР-ни сыйлы артисткасы Къулийланы Элизатны, Къабарты-Малкъарны Журналистлерини союзуну таматасыны орунбасарыны къуллугун толтургъан Шауаланы Разиятны, КъМР-ни сыйлы артисткасы, КъМР-ни Парламентини депутаты Бечелланы Людмиланы чакъыргъандыла.

Ариу жасалгъан залда окъуучулары атааналары, устазла, сохтала да олтуруп эдиле. Эсгерю байрамны школну окъуучусу Будаиланы Элина «Салам алейкум, шу-

ШАЙЫРНЫ НАЗМУЛАРЫ БИР НЕНЧА ТИЛДЕ ЭШИТИЛГЕНДИЛЕ

ёхларым» деген жыр бла башлагъанды.

Бзы бла сахнагга ингири бардыргъанла Канукова Карина бла Карданов Амин чыкъгъандыла. Ала поэтни жашуу эм чыгъармачылык жолуну юсюнден, аны туугъан заманындан башлап ахыр кюнлерине дери хапар айтхандыла. Сёзлерин бёлгенлери сайын сабийле, кезиу-кезиу чыгъып, Къулийланы Къайсынны назмуларын орус, малкъар, къабарты, ингилиз, араб тилдеде окъугъандыла. Аланы араларында поэтни туудугу Къулийланы

Айсарны энчи белгилерчады.

Мырзаланы Малика, Къазиланы Руслан бла Эльдар Дыгов а Кавказны бек белгили шайырыны чыгъармаларын ингилизча, Беш деген араблы жашчык, кеси кёчюрюп, ёз тилинде айтхандыла. Салима Ахгубекова уа Инна Кашежеваны сёзлерине жазылгъан «Малкъаргга чакъыр мени» деген жырны айтп къууандыргъанды. Остапенко Михаил бла Тенгизова Дарина сайлагъан назмуларын, рольлагга бёлюп, суратлау эм актёр къошумчулук этип айтхандыла.

Сабийлени юйретгенлеге, орус тилден

бла адабиятдан устазлагга – Жанна Наивовна Шахбазовагга, Жанна Альфредовна Калмыковагга, Чануат Мухадиновна Кардановагга - жыйылгъанла ыспас этгендиле.

Билим беруи араны директоруну орунбасары Эмма Алиевна Тухужева айтханга кёре, быллай байрам бардырыгга кереклисин 10-чу классланы окъуучулары кеслери эсге салгъандыла, сценарийин да нёгерлери бла бирге онуюлашып, Галия Бешто жазгъанды.

Къулийланы Элизат, сабийлеге, таматалагга да ыразылыгын билдире, бу ингири къурагъан устазлагга Къайсынны 100-жыллык юбилейине чыкъгъан китапланы сауугагга бергенди. Бечелланы Людмила уа, бюгюн аны юреги къалай къозгъалгъанын айттыргга сёз тапмагъанын белгилеп, сабийлени бийик хунерлерин, поэзия сёзю ангылауда, аны айта билиуде фахмулулукларын чертип, ала мындан арысында да бийик жетишимли болурларын суйгенин айтханды. Шауаланы Разият поэтни ёлюмсюз сёзю бу сабийлеге былай ангылашымлы, жууук да болгъанына къууанганын билдиргенди.

Школну юсюнден: Нальчикде быллай мектеп ачылгъанлы он жыл болады. Аны директору Жанна Шалиуатовна Апековады. Мында эки жюз алтмыш бала окуйду. Устазланы саны эллиге жетеди. Энци окъуу программа хайырланылады. Сабийле анда эрттенликде сагъат сегизден башлап, ингириде алтыгга дери турадыла. Аланы ингилиз, француз, немис тиллеге юйренирге онлары барды. Дагъыда мында аналты кружок ишлейдиле.

КЕРТИЛАНЫ Сакинат.
Суратла **ТОЛГЪУРЛАНЫ Камалныдыла.**

ТУКЪУМ ТЁРЕЛЕ

Эм игилени атларын айтхандыла, кёллерин кётюргендиле

Сабанчыланы, жылны ахырында тюбешип, тукъумдан айырмалы жашланы бла къызланы, ол санда окъууда, урунууда, илмуда, спортда жетишимле болдурганланы, атларын махтау бла айтп, сауугала да бергенлери ахшы төреге айланганды. Ма бу жол да ала Къабарты-Малкъар къырал университетде жыйылгъандыла.

Тюбешиуну "Сабанчы" тукъум советни таматасыны орунбасары Чамал Аюесович ачханды эм бардыргъанды. Жылны ичинде мамланган ишле бла уа организацианы башчысы Заур Муратович шагъырейлендиргенди. Ол жаш тёлю жамауат ирге бюгюн тири къатышырына, ариу къылыкълы, низамлы болуп ёсерине, ахшы адет-тёрелибизни унутмазына, аланы андан ары бардырына, ата-бабаларыбызны тамыр ёзеклерин билгирине, алагъа хурмет этерине энчи эс бурул-

гъанын чертип айтханды.

«Тукъум жамауат биригиуну баш борчларындан бирлерине биз дагъыда кёл миллетлени араларында бир бири ангылаулык, келишулюк ёзеклерин билгирине, алагъа хурмет этерине энчи эс бурул-

бла ырахатлыкълыны сакълауну санайбыз. Анга энчи программа да жарашдыргъанбыз,- дегенди тамата.

Сёзюню ахырында ол Къабарты-Малкъар къырал университети онуючуларына арт онбеш жылны ичинде аланы

тукъум жыйылуларына дайым себеплик этип тургъанлары ючюн жүрек ыразылыгын билдиргенди. Андан сора хычыуун жумушха - тукъумну айырмалы келечилерин сауугалаууга - киришгендиле. Тюрлю-тюрлю жетишимле болдурганлагга грамотала эмда ахча сауугала берилгендиле. Аланы арасында иги кесеги къарындашла бла эгечле болгъанларын да чертип айттычады. Сёз ючюн ауур атлет Мартин бла мастерстлер Мурат.

Тюбешуно ахырында тукъумну келечилери сёлешип, биригиу уллу да, магъаналы да иш бардыргъанын айттып, анага ыспас этгендиле. Ата-анала да къызларына, жашларна алай уллу сый берилгени ючюн жүрек ыразылыкъларын билдиргендиле.

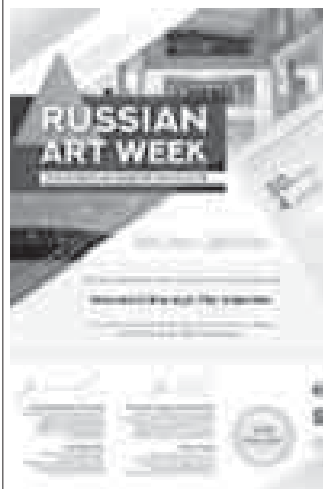
ХОЛАЛАНЫ Марзият.
Сурат авторнуду.

Фестиваль

Фахмуларын кенг халда кёргозтюу

Бу кюнледе «Россеини искусстволарыны ыйгы (Russian FrtWeek) деген аты бла халкъла аралы кёрмоч-конкурс кесини ишин бошагъанды. Ол фестиваль Москваны Правительствосуну себеплиги бла къуралгъанды. Ары кеслерини фахмуларын кёргозтюр ючюн, дуняны жыйырма къыралындан эм Россеини иги кесек регионундан художникле келгендиле.

Фестивальны къурагъанла кеслерине быллай борч салгъандыла: искусствода ишленгени тириликлерин кётюрге, сурат этиуде, зодчествода, скульптура

жаны бла да культура эм миллет төрелени айнтыргга себеплик этерге. Бу уллу форуму ишине белгили искусствовед Аппайланы Жаухар да къатышганды. Ол анда эксперт советге киргенди, тынгылы иши ючюн Сыйлы дипломгга да тийишли болгъанды.

Искусстволаны фестивалыны чеклеринде дагъыда кёрмоч-ярмарка, белгили художникле бла мастер-классла, чыгъармачылык ингириле, пресс-конференцияла, дискуссия арт-ринг, халкъла аралы илму-практика жыйылыу да болгъандыла.

МУСУКАЛАНЫ Сакинат.

Конкурс

Чыгъармачылыкъларына - бийик багъа

Кёп болмай Къабарты-Малкъарны школларындан 33 окъуучу, ол санда сабийлени тепсерге, жырларгга юйретген араланы келечилери, «Белые журавли России-2018» деген битеу-россей чыгъармачылык конкурсуну лауреатары болгъандыла, деп билдириледи КъМР-ни Жарыкъландыруу, илму эмда жаш тёлюню ишлери жаны бла министрствосуну пресс-службасындан.

Конкурс РФ-ни Федерал Жыйлыууну Федерация Совети, Кырал Думасы, РФ-ни Жарыкъландыруу министрствосу, Москваны Билим беруи департаменти эм Россеини Жазуучуларыны союз болушуп, «Жарыкъландырууну эм миллетлени араларында бирликни кючлеу» деген проектни чеклеринде жыл сайын бардырылады.

КъМР-ни школчулары «Маданият-суратлау», «Музыка чыгъармачылыкъл», «Сабийлеге кино», «Адабият сёз», «Россеини жаш солдатлары» деген номинациялада эм игиле болгъандыла. Энди аланы ишлери «Дружба народов – Величие России» деген жыйымдыкъгга кирликди.

ЖЫЛЛА, АДАМЛА, КЪАДАРЛА

Къадалып кюрешгендиле, къыйналгъандыла, тЮНГЮЛЮБ а къалмагъандыла

Суратдагы жашла барысы да таууладыла. Биринден къалгъанла Огъары Малкъардандыла. Сюрюннюг кезиуонде Къазахстанны Акъмола областында жашагъандыла. Эл мюлкде уруннгандыла. Онсегиз-онтогуз жылларында юйдегили болгъандыла.

Биринчи тизгинде (солдан онгнга): **Тогузаланы Хакъяшыны жашы Халик** Акъмола шахарда жашагъанды. Къарындашы **Хызыр** бла шофёр курсланы бошагъанды. Совхозда усталыгъына кёре ишлегенди. Мюлкге жангы машинала алгъанларында, эки къарындашха бергендиле. Халикни тёрт сабийи, тогуз туудугъу, онжети учхуну барды.

Экинчи олтургъан **Темуккуланы Халлы** да Акъмола областыны Гордеевка элинде тургъанды. Ара мюлкде малчы, эсепчи, бригадир болуп ишлегенди. Эки къызы, юч туудугъу, алты учхуну бардыла.

Ортадагы **Глашланы Дауунту жашы Шамшюдинди**. Сюрюннюг кёйюч болгъанды. Андан къайтхандан сора Бабугентде тохташханды. Ара мюлкде малчы эди. Тёрт сабий ёсдюргенди. Онтёрт туудугъу, онсегиз учхуну бардыла.

Шамшюдинни онг жанындагы узун бойлу киши **Малкъондуланы Хызырды**. Суратдагы жашладан ол абаданды. Урушха да къатышханды. Совхозда ишле-

генди. Аны уа беш сабийи, онжети туудугъу, онсегиз учхуну бардыла.

Бу тизгинде къыйырдагы **Нёгерланы Соттаны уланы Нануу** агъач уста болгъанды. Артта бригадир эди. Жети сабий ёсдюргенди. Жыйырма юч туудугъу барды. Аладан туугъанла да онбеш боладыла.

Экинчи тизгинде сюелгенлени сол жанындан биринчиси аты иги тохташдырлмагъанды. **Азаматланы Байдуллах** болур дегенле да бардыла. Таныгъанла чыгъарла деп ышанабыз.

Экинчи сюелген а **Гуппойланы Абдул-Керимди**. Сюрюннюг совхозда уруннганды. Андан къайтхандан сора Нальчикде жау-бишлакъ заводда ишлегенди. Юйюрюню юсюнден айтханда, беш сабий ёсдюргенди. Аладан туугъанла онбеш боладыла. Онсегиз учхуну да барды.

Абдул-Керимни онг жанындагы, башында бёркю болны аты иги тохташдырлмагъанды. **Асанланы Жикирияди**. Макинде литейный заводда уруннганды. Андан бери къайтхандан сора Бабугентде интернатда ишлегенди, артда

Къашхатауда агъач уста эди. Жети сабий ёсдюргенди. Онтогуз туудугъу, онжети учхуну да бардыла.

Тёртюнчю жаш а **Жылкыбайланы Мухажирни уланы Салыхды**. Ол да Макин районда, онбешжыллыгъындан башлап тракторчу болгъанды. Андан къайтхандан сора Огъары Малкъарда жашагъанды. Колхозда жарым жюз жылдан артыкъ тракторда ишлегенди. Алты сабийи, оналты туудугъу, жыйырма юч учхуну бардыла.

Сюелгенледен сол жанын-

дан бешинчи уа **Лёлюкаланы Ачейни жашы Мухамматды**. Ол да ара мюлкде тракторчу, комбайнчы болуп ишлеп тургъанды. Тогуз сабий ёсдюргенди. Туудукълары отуз эки, учхунлары уа жыйырма жети боладыла.

Къыйырдагы уа **Чочуыланы Саламгерийни жашы Акою**. Азиядан къайтхандан сора Бабугентде ишлегенди. Жарыкъ кёллю, халал адам. Тогуз сабий ёсдюргенди. Жыйырма юч туудугъу, жыйырма эки да учхуну бардыла. 1965 жылда урунууда болдурган ахшы кёрюмдюлери ючюн Урунууны Къызыл Байрагы орден бла саугъаланганды.

Биринчи тизгинде сабийле уа **Гуппойланы Борис бла Глашланы Хажи-Муратдыла**.

Бу адамланы юслеринден айтханда, сабийлерин, туудукъларын нек сагъындыкъ? Башында да айтдыкъ ала 18-19 жылларында юйюч къурагъан эдиле деп. Шёндю уа адамла ол къайгыгъа 40-50 жылларында киредиле. Суратдагы жашланы уа ол кезиулерине туудукълары бар эдиле.

Ма аллай бир артха къалып барабыз юйюч къурауда. Бурунгу таулу: «Эртте къатын алгъан айып туюлюдю, эртте ёлген жарсылуду», - дегенди. Сюрюннюг къыйын жылларында да миллет ол жумушну къайгыгъысын этгенди. Юйюч болмаса - сабий жокъ. Сабий болмаса - миллетте къошулмаз.

ОСМАНЛАНЫ Хыйса.

ОЮМ

Хар зат да кеси аллына бошланып нек барады?

Бююнлюкде абадан тёлю, халкыбызны ахшы адетлери бла тёрелери жокъ бола баргъанларыны юсюнден терк-терк айтып, жарыйды. Аны алайлыгъын барыбыз да эслейбиз. Алай, келигиз, аны сылтауларын бир ненча юлгюню юсю бла кёргозюрге кюрешейик.

Мен ангылагъандан, былай болум, бек биринчиден, таматаланы оную этерге сюймегенлери бла байламлыды. Хар тукъумну да кесини абадан тёлюсю барды. Алай арт айлада болгъан бир ненча тойну юслеринде сейир шартла эслегенме. Барыбыз да билгенден, киеу жёнгерге сыйы жюрюген бир жууукъ адам башчылыкъ этгенди. Ол жумушха хар кимни да сюеп къыймагъандыла тауула.

Алай шёндю ол зат, нек эсе да, унутулгъанды. Кёпле бу ишни жырчыларыбызгъа неда киеуно бир тенгине ышанып къоядыла. Мен оюм этгенден, тукъумла аны бла кеслерин учуз этедиле. Ол алада тийишли адам

болмагъаныны белгисиди.

Айтылгъанны жаратмазлыкъла да болурла, алай аны башха тюрлю ангылар амал жокъду. Ийналмайма мен не ата, не ана жууукълада бу ишни кюлгъа алырча 45-50-жыллыкъла табылмазла деп. Ол алай жаланда адамланы эринчекликере, къалай да ётсюн бу иш тёркирек деп сансыз болгъанлары ючюндю.

Экинчиси, адамларыбыз къызыны юйюне жарашырды. Хар барыгъа окъуна эринип абадан тёлюсю барды. Кёп болмай тау эллерибизден биринден башха жерге къызыны къачыргъандыла. Аланы аралары артыкъ къаршы туюлюдю. Аны айтханын, жашны жаны, асыры мытырдан, жарашырды барыу жумушну той болуукъ кюн Нальчикде ресторанда тамамлап къыйгъанды.

Былайда жаланда эки соруу тууады. Биринчиси къызыны жанынады. Нек жарамай эди кюнакъла юйлерине келирча оюлашыргъа? Алагъа бир кюй союп тюберге. Экинчиси уа жашны жанынады. Тёрт

киши бююнлюкде, машинагъа олтуруп, бир ауудан башхасына жеталмаймыдыла? Сора улоу болмагъан заманда уа халкыбыз къалай жеткенди бир тардан башхасына? Ол битеу адетлени, тёрелени сансыз этгенни магъанасыды.

Абаданла кеслери хомух, улуу кёллю болгъан къадарда, хал мындан ары жаланда осалгъа кете барлыкъды. Бу болумгъа уа энтта бир юлгю. Тойланы биринде келинни кёргозюрт заман жетди. Байрамны бардыргъан артистлерибизден бири жашны жанындан абаданланы баш ау алынырыкъ жерде тизилген шинтиклеге олтурургъа чакъырады. Тишируула, олайтханы этип, жерлерин терк табадыла. Алай тукъумну эр кишилери уа, эшитмегенча этип, кеслерин сакълатадыла.

Ингирни бардыргъан микрофон бла энтта бир кере аладан бир-экисин чакъырады. Сакълыйды. Жокъ. Ызы бла бир жашны меди. Ала, бусагъат деген кибик айтып, артха ашырадыла. Ючюнчю

кере айтылгъандан сора да хал тюрленмейди. Ала «жюз граммны» ашырадыла, эки жаныны адамлары уа аланы сакълал олтурадыла. Сора тойгъа жашны жанындан чакъырылгъан (аланы тукъумдан болмагъан) 60-жыллыкъ эр киши барып, юслерине сюелип, стол артындан экеуленни къобарып келинни бетин ачыкъ этерик жерге алып келеди.

Ол бек эриши кёрюнген эди жыйылгъанлагъа. Абадан тёлю тойну аллында эсин тас этип, айтылгъанны эшитмезча къаллай сылтаула болургъа керекдиле? Бирле ичги деп да айтырла. Алай анга дери адам улуну сезиминде уллу кёллюк, эссизлик жаратыладыла. Къалгъан хатала уа аладан чыгъадыла...

КЪАСЫМЛАНЫ Аминат.

Тюбешүү

Белгили альпинистге сөйүп тынгыладыла

Көп болмай «Бахсан районда 2017-2019 жылда жаш төлө политика бла байламлы проектлени жашауда бардырыу» деген муниципал программаны чеклеринде Исламейни биринчи номерли орта школуну окчуулары КЪМР-де Альпинизмни,

кыялагыа ёрлеуну эм спорт туризмни Федерациясыны президенти Ёлмезланы Абдул-Халим бла тюбешгендиде. Анга жер-жерли администрацияны башчысыны орунбасарлары Андзор Ахобеков, Азамат Бешкуров, эли таматасы Аслан Ахов, урушу

бла урунууну ветеранларыны советини председатели Владимир Лампежев кыатышхандыла. Тюбешууну ача, Аслан Ахов, белгили жерлешибизни юсюнден кысыха айта, ол дунияны эм бийик төппесине эки кере чыккыганын, 25 жылны МЧС-ни Минги

тауда бийик тау излеу-кыутхарыу кыауумунда ишлегенин, беш жоюден аслам кыутхарыу иш бардыргынын эмда Элбруска эки жоюден артык кере ёрлегенин да билдиргенди.

Окчуучула Абдул-Халимден аны Эверестге чыккыганыны юсюнден толурак хапар айтырын тилегендиде эл келир заманлагыа да не мурат этгенин билдире сөйгендиде. Ёлмез улу кыутхарыу иши бла байламлы көп сейир хапарла айтханды алагыа, кеси да тюрлю-тюрлю кыыйын болумлагыа тыше тургынын да туура этгенди.

- Адамны таула сюерча, аланы да багыларгыа керекди. Табийгыатха терк-терк чыгыа туругузу, саулыккыла жашау бардыргызыз эм спорт бла кюрегиз, -деп, насийхат этгенди Абдул-Халим жаш адамлагыа.

Андзор Ахобеков, школчула бла тюбеширге заман тапханы ючюн кыонакыгыа ыразылыгынын билдире, жаш төлөге билимде жетишимли болурларын, белгили жерлешлерибизден юлгю алырларын, шухуккыда бла мамырлыкыда жашарларын тежегенди. Абдул-Халимге уа жаш төлөню патриот ниетде юйретиуге, миллетлени араларында

келишиулюкню кючлендириуге улуу кыыйын салгыаны ючюн Бахсан району атындан Сыйлы грамота бергенди. Окчуучула да кыонакыгыа кеслери кыоллары бла жарашдырган саугыаны тутдургандыла. Белгили альпинист бла суратха тышерге сөйгенлеге да аллай онг табылгыанды.

МАГОМЕТЛАНЫ Сулейман.

Аскер

Росгвардиягы айырмалыла сайланадыла

РФ-ни Сауутланган Кючлерине кюз арты чакырыу барады. КЪМР-ни Аскер комиссариатыны бёлюмюню башчысы Тимур Макоевни айтханына кёре, бююнлюкде республикадан 123 жаш ашырылгандыла, аланы 40 проценти уа РФ-ни Миллет гвардиясыны бёлюмлеринде кыулдук этерикдиде. «Жашларыбыз Краснодар край, Москва, Ростов, Нижний Новгород, Свердловск областылагыа тышгендиде. Энтта 1 декабрьге дери 42 жашны Кырымгыа, Хабаровскга, башха жерлеге иерикбиз», -дегеди ол.

Быйыл а комиссариатны пунктларында РФ-ни Миллет гвардиясыны КЪМР-де Управлениясыны офицер-

лери да ишлейдиде. Ол санда эсепге салыу жаны бла специалистле, медикле, психологла-полиграфологла Къоруулау министрстводан коллегалары бла бирге аскерге чакырылгандыла сайлау жаны бла тийишли жумушла толтурадыла.

- Медикле, психологла, аланы саулыккыларын сюзюп, бир тюрлю ауруулары болгандыны, наркотикле ичгендени, башха кемчиликлери болгандыны ачыкыларгыа керекдиде, -дегенди Росгвардияны медицина жаны бла кыауумуну башчысы Аппаланы Магомет.

Аскерге жибериден алгыа уа жашланы аманлыккыла этгенлерине бла кыалгандыларына, полициягыа

эсепге салынганларына, сюд этилгенлерине да кыаралады. Росгвардияны Управлениясыны бёлюмюню башчысы Алим Ашхотовну ангылатханына кёре, башы сюдлюк болганды, ол кетерилген эсе да, Росгвардияны аскерлеринде кыулдук этерге эркин туйюлду.

Жылны ахырына дери уа Кыбаргы-Малкырдан Россейни Сауутланган Кючлерине 400 жаш чакырыллыккыды. Аланы асламы вузланы бошагыанла эмда ДОСААФ-ны автошколларында окугыанладыла.

Росгвардияны КЪМР-де Управлениясыны пресс-службасы.

ТУРНИР

Бары да бирча кыармашхандыла

Ананы кюнуне жоралап, тишируулары шахар совети Нальчикки администрациясыны эмда сатыу-алыу-технология колледжни болушлуккылары бла волейболдан турнир кыурагыанды. Анга жети команда кыатышханды, ол санда шахар администрацияда ишлеген жаш анала, КЪМКЪУ-ну педагогика, медицина, дизайн колледжлери, 32-чи номерли орта школну тамата классларында окугыан кызыла эмда 1-чи номерли ингири мектепде билим алгандыла да.

Турнирни ача, Нальчик шахарны тиширууларыны биригиуноню таматасы Лидия Дигешева байрамгыа жораланган быллай эришуу биринчи кере бардырылганын эсертгенди. Аны мурагы - аналаны физкультурагыа бла спортха талпындырууду, саулыккыла жашау халны ниетин кенг жайыуду, дегенди.

Беш сагыатха жууук барганды эришууде хорламга шахар администрацияны командасы жетишгенди, экинчи жерге медицина колледжни студентлери чыккыгандыла, ючюнчюге школчуладан кыураганды команда тийишли болганды. Аланы барына

да майдалла, грамотала, саугыала, гюлле да берилгендиде. Тишируулары советини энчи саугыасы уа педагогика колледжни командасына жетгенди. Хорламгыа итингенлери ючюн а кыонакыбайла белгиленгендиде.

Энчи саугыала да бар эдиле. «Барысындан да уста ойнаганды», «Бек иги чабыуулдук этген», «Команданы

бирикирген», «Айырмалы кыоруулачу» деген атылагыа медицина эмда дизайн колледжледен Каркаланы Малика бла Геграланы Карина, 32-чи номерли орта школдан Элина Докшукина эмда Нальчик шахар администрациядан Олеся Романова тийишли болгандыла.

ХОПАЛАНЫ Марзият.
Суратны автор алганды.

Операция

Аслам бузуклыккыла баямлангандыла

«ТЭК» оператив-профилактика операцияны чеклеринде республиканы полициячылары отлук-энергетика комплексде 15 аманлыккыны эмда 109 административ бузуклыккыну ачыкылагандыла, деп билдиргендиде бизге КЪМР-де МВД-ны пресс-службасындан.

Алай бла 14-июне кёре уголовный тинтиуледен башлангандыла. Ол санда газ ызылга законсуз экинчи эм андан да көп кере кыошулгандылары бла байламлы 8 аманлыккы тохтадырылганды. Дагыда кыоркыуу-сузуккыну жоруклары бузгандыла, жалган документле кёргюзтгенле, хыйлалык этгенле да аслам бардыла.

Тинтиуледен сора РФ-ни Административ бузуклыккылары кодексини 7.19-чу статьясына кёре терслеу материалла хазырлангандыла. Ол санда законсуз ток (16 кезиу) эм газ (93 кезиу) ызылга кыошулгандыла да.

ТИКАЛАНЫ Фатима
хазырлаганды.

Хыйлачылыккы

Жалганды шартла бла - миллион сом

КЪМР-ни прокуратурасы эл мюлкде энди ишлеп башлаганды предпринимательлеге кыярал болушлуккы берюде хыйлачылыккы этилгени бла байламлы уголовный ишни кыабыл кёргенди.

Тинтиуледен белгили болгандыча, эл мюлкледен бирини башчысы 2016 жылда июндан 2017 жылда мартха дери кезиуде КЪМР-ни Эл мюлк министрствосуна энди ишлеп башлаганды фермерлеге этилген кыярал болушлуккыны алыр мурат бла документле хазырлаганды, анда жалганды шартла кёргюзтгенди. Болсада анга 1,1 миллион сом берилгенди. Фермер бу ахчаны келишимде белгиленген жумушлагыа угыай, кеси кереклени иш жоганды.

Уголовный иш Нальчикки шахар сюдуне берилгенди.

Адабият

СЫНЫКЪЛЫКЪ

Эл ортасында - уллу таш. Аны юсюнде – эки жашаулу тишируу. Къалай ёрледиле, къалай къоналдыла аны чигинжили башына, къан тѳкмей, къалай миналдыла? Аллахдан бла кеслеринден сора, бир киши да аныла алааллыкъ туюлюдо.

Къатларында – ныгыш. Ныгышда – акъсакъалла. Алгын аланы къаты бла, тишируу, сабий угъай, менме деген кишиле да уялмай озалмай эдиле.

Энди уа уллу ташы башында, эл ортасында эки иги да жашаулу тишируу къызарадыла. Жел сѳзлерин жырты, кийимлерин, жыйрыкъларын ары-бери силкиндири, бутларын ача...

Тийре ёледи. Къаяла бла жолну балчыгы – бир болуп къаладыла. Ныгышда къартла эрийдиле, хауа бла къатыша, тас бола.

Къаяла, жерни жырып, сау кечени къыйналып, кюн кѳзуне ычхындыла. Жерде биринчи терекле ёсдюле. Биринчи ийнекле туудула. Биринчи гюлле чакъдыла.

Дунианы экинчи кюню – солуу кюню, ырахат кюню... боллукъ эди, бу эки тишируу ташха ёрлемесе. Къалай назикди, сыныкълыды дуня...

КЪЫЗЫЛ ХАЛЫЧЫКЪ

Былыргы мутхуз кырдыкла ичинде адам, атылып турган къызыл халычыкълары кѳрюп, ачуланды. «Нечик кирлисиз, хар тапхан хылы-мылыгызыны тѳгерекге жая, жерибизни кир этесиз, нечик аман адамласыз!» – деди элчилерине.

Башха инсан, алтын кырдыклада къызыл халыны кѳргенде, жангы кийимле кийип, чапды адамланы къуандырырғы: «Биринчи гюл чакъганды, бизге жаз келди!» – деп.

Къарайма тереклеге

Къарайма тереклеге... Къаядан, гюрюлдеп, ташла оюла, къоншу жашчыкъ къазыкъ бла темир къабакълары ууата. Эки таууш да, бир болуп, бизни сѳзлерибизге, жашауубузга ушакъ калды.

Къарайма тереклеге... Кесиме айып этме: къаллай бир баш сѳз айтханма жашаумда, къысха заманчыгъымы сѳз бла ёлтюре, кеси къолларым бла бууа.

Къарайма тереклеге, кюз тереклеге... Юслеринден жауун тамычыла агъа, запайтола бла точкала – шот терек сѳзледе. Терекледен адам эшитмеген, дуня магъаналы агъадыла, жауун тамычыла бла къатышып, сѳзле.

Кюз. Къарайма тереклеге, къарайма, гитчеден-гитче бола.

ЧЫПЧЫКЪЛАНЫ Борис.

Билдирүүлѳ

«Алан» отѳт-айыруу сѳзди

Хурметли жамаат! **25 ноябрде**, Нальчикде, Шоенцукор орамда къырал концерт залда малкъар халкълары «Алан» Къабарты-Малкъар республикалы жамаат организациасыны отѳт-айыруу сѳзди бардырыллыкъды. Ол **11:00 сагъатда** башланырыкъды.

Айырылган келечиледен сора да, аны ишине сейирлери болганла да къатышырғы эркидиле. Регистрация **10:00 сагъатда** боллукъды.

«Кардо» битеукъырал эришиуге чакъырабыз

Саулукълу жашау бардырырғыа кѳллендирир, жаш адамланы аман осал ишледен тыяр, чыгъармачылыкъ фахмуларын ачыкълар эм айнытыр мурадта «Кардо» битеуроссей эришиу бардырыллыкъды, деп билдирдиле КъМР-ни Спорт министерствосуну прѳс-службасындан.

Конкурс Ставрополь крайны «Центр Паркура «Оффбитс» деген жаш тѳлюу организациасыны грантына къуралады. Ол 2018 жылны 1 октябринден башлап 2019 жылны 14 апрелине дери «Жылны общественниги», «Жылны предприниматели», «Жылны медиамейкери», «Жылны трейсери», «Жылны воркаутери», «Жылны тепсеучюсю», «Жылны трикери» деген номинациялада бардырыллыкъды.

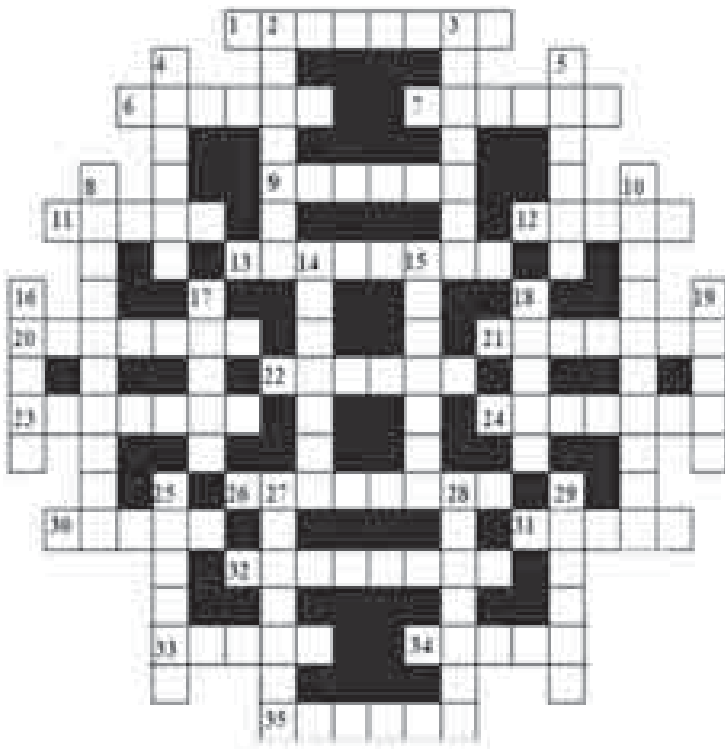
Анга жамаат организациа, жаш тѳлюу командала, чыгъармачылыкъ къауумла эм атлетле кеслери да къатышаллыкъдыла, аланы жыл санлары 18-55 болурғыа тийишлиди. Хорлагъанлага диплолла, ахча эм башха саугъала берилкидиле.

Заявкъланы «Россейни жаш тѳлюсю» информация системада (<https://ais.fadm.gov.ru>) 2019 жылны 12 мартына дери жарашдырырғыа керекди. Къошакъ информация проектни энчи сайтында - премия-кардо.рф барды. Соруюла бла «Центр Паркура «Оффбитс» организацианы директору Работенко Валентин Александровичге сѳлеширге керекди. Аны телефон номери - **8 (918) 752-55-17** неда contact@offbeats.ru электрон почтага жазарғыа боллукъды.

СѳЗБЕР

ЭНИНЕ: 1. Ашарғыа жарагъан ханс. 6. Кечеги кѳкню жасауу. 7. Ийнеклени эрттенкиде сауардан алгъа кютючю заман. 9. Элялы жаз жауун. 11. Аны къарыулу жашла тойлада сындырадыла. 12. Ариу сѳфат. 13. Алгын таулу жангы келинле аллайла болуучу эдиле. 20. Халкъда жюрюген шартлагъа кѳре тийишли болмагъан затны этерге къоркъуу. 21. Итлени бир бирлери бла къазауатлары. 22. Итинию. 23. Къайда да игиликни башы. 24. Жютю бичакъ не къама. 26. Кимни да жарсытыучу адамла. 30. Юч кылы болган бичилген теке. 31. Аны бла да барады адам термилген жерине. 32. Илинючю ханс. 33. Тауғыа ёрлеучю. 34. Алгын къабакъ орунуна жюрютюлючю узун агъачла. 35. Жау сюртюлмеген эшикни тауушу.

ЁРЕСИНЕ: 2. Ат керек. 3. Ётюрюкге терилиу. 4. Ырысхыдан тоймагъанлыкъ. 5. Жууулган быстырны тагыучу жип. 8. Уллу кѳз. 10. Эки адамны бир бирге белгили этиу. 14. Халкъ, адамла. 15. Прибалтикачы. 16. Ариулукъ. 17. Халыдан туйме этгенде хайырланылуучу бау. 18. От этилген жерде ол да болады. 19. Бир бирлени, кюселле, алайда батыучулары болады. 25. Ёфендиле сохталарын уруучу чыбыкъ. 27. Къая жютюлеринде, ташлы жерде ёсген пхлу ханс. 28. Конкурда хорлагъан. 29. Чилле не окъа халыдан согулган токмакъ.

ГАЗЕТНИ 141-чи НОМЕРИНДЕ БАСМАЛАНГАН СѳЗБЕРНИ ЖУУАПЛАРЫ:

Энине: 3. Жубуранчы. 8. Къууатсызлыкъ. 11. Жыгыра. 12. Ууахты. 13. Эмина. 14. Тыпына. 16. Аманат. 17. Зарауатлыкъ. 18. Къыргъызы. 21. Самаркъау. 23. Огъары. 24. Шагъат. 25. Хазна. 27. Айдеш. 29. Баямлау. 30. Азатлау. 31. Къыйма. 32. Аракъы. 33. Садакъ. 37. Хуна. 39. Курт. 41. Зынттыу. 44. Ауурлулукъ.

Ёресине: 2. Укула. 3. Уртлам. 4. Алысын. 5. Чалыу. 6. Акъмыйкъ. 7. Акъкъалай. 9. Жыйымдыкъ. 10. Атланган. 15. Азиза. 16. Аtima. 19. Гъойгъум. 20. Ыргъай. 21. Сирке. 22. Раузат. 24. Шыякы. 26. Алаша. 27. Акъыл. 28. Шакаы. 32. Махтау. 34. Асият. 36. Аптюек. 38. Назму. 40. Уручу. 42. Нюр. 43. Туу.

Учредитель: Къабарты-Малкъар Республиканы Парламенти бла Правительствосу

Баш редактор
АТТАЛАНЫ Жамал

РЕДКОЛЛЕГИЯ:

ТЕКУЛАНЫ Хауа (баш редактору орунбасары),
ЖАНГУРАЗЛАНЫ Нажабат
(баш редактору орунбасары),
ТОКЪЛУЛАНЫ Борис (жууаплы секретары),
МОКЪАЛАНЫ Зукура (бѳлюмно редактору),
МУСУКАЛАНЫ Сакинат (бѳлюмно редактору),
ТИКАЛАНЫ Фатима (бѳлюмно редактору),
УЛБАШЛАНЫ Мурат (бѳлюмно редактору).

ТЕЛЕФОНЛА:

Редактору приёмный - 42-63-01. Баш редактору орунбасарлары - 42-38-21, 40-04-82. Жууаплы секретарь - 42-66-85. Секретариат - 40-93-62. Корректорла - 42-63-52.

Газет Басманы эм асломлы информацияны эркинликлерин къоруулау жаны бла Къабарты-Малкъар регион инспекцияда 2016 жылда 19 декабрде регистрация этилгенди.

Регистрация номер — ПИ № ТУ07-00118. Индекс - 51532

Газетни басмагъа «КъМР-Медиа» ГКУ-ну компьютер службасы хазыр этгенди.

Газет «Тетраграф» ООО-ну типографиясында басмаланганды. Нальчик шахар, Ленин атлы проспек, 33

Номерге графикге кѳре 19.00 сагъатда кѳл салынады. 20.00 сагъатда кѳл салынганды.

ГАЗЕТНИ НОМЕРИН ЧЫГЪАРГЪАНЛА:

Байсыланы Марзият - дежурный редактор;
Геляланы Валентина - (1,2,3,4-чю бетле),
Токумаланы Салим - (9,11-чи бетле),
Ахъбекъланы Жаннета - (10, 12-чи бетле), - корректорла.
Тиражи 1390 экз. Заказ № 1163
Багъасы 15 сомду.

РЕДАКЦИЯНЫ ЭМ ИЗДАТЕЛЬНИ АДРЕСИ:

360000, Нальчик шахар,
Ленин атлы проспек, 5
электронный почтасы:
elbor_50@mail.ru